

MEGYEI NAPLÓ

Matica Srpska

NOVISAD

tp-A.

XXIII. évfolyam

Subotica, hétfő 1922. július 31.

207. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délből
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 —dinár

SZERKESZTŐSEG: Kralja Alexandra-utlica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utlica 1 (Lolbach-palota)

Buzakalász

Az agrárállamok egyik legnagyobb problémája, a gabonakeres az utolsó hónapokban országok válságának előidézője lett. A sárga kenyérmagvak fölött zajtalan, de nagy államterületek sorát kockázatos harc folyik. Több száz millió ember nyújtja a kezét a kis sárga buzaszem felé, hogy a pótolhatatlan kincset asztala számára meghódítsa. Az egyes államok minden politikai, gazdasági, sőt fegyveres hatalommal fölfegyverkezve, az üres hajók és vagonok tömegét indítják a buzakalászok hazájába, hogy a kérelmetlen aratást elvégezzék. Jövőtéli jegyzékek, világtörzsdék minden mesterkedése, kényszerű szerződések fenyegető és elháríthatatlan hada, a pénznek mesterseges elérteklenedése, iparnak és kereskedelemnek mindent magához sodró ereje, a diplomácia teljes apparátusa verejtékezik rajta, hogy a kérés, teremő paraszti-ökből kifejtse az életadó kis buzaszemet.

Most egy egész világ feszülten figyel a paraszt öklére. Ebben a figyelemben és életvadásban egyszerre csak a maga nagyságában nyilatkozik meg a falu népének világitó fontossága és méltósága. A falu védelme, kulturális, gazdasági és társadalmi megszervezése az emberiség legfőbb érdeke. Ma még szervezetlenül vergődik a nép az urak, a vezető osztályok, a munkások apja, birodalmak fentartója. Ma még keményen szorítja a buzakalászt, de hónap talán már meg sem bírja termelni. Kihalófényben van szívében és erejében a teremteni vágyás. Vére előmött, fiai elporladtak, betegség fertőzi, pénze elgurul, a gyermek nemzése vagy lecsökken, vagy degenerálódik. A prédkáció elalszik, könyve nincs; csak a bus lelki és szellemi kiagottság környékezi, ami az elégtelenséggel viaskodik benn a lelkében. Ma még nem általános mindez, ma még megmenthető, de csak úgy, ha a buzakalászt nemcsak elveszik tőle, sőt nemcsak megfizetik, hanem megicskólják a kezében. Nem baj, ha a kezére is jut ebből a csökből, mert erre minden igaz és munkás köz érdekes. Így kell vele meghozni számára az önbizalmat, az öntudatot. Nem szabad tovább átitni a falu népet, hanem föl kell világosítani, az igazságos elbánás érzetét vissza kell adni és el kell ismerni azt a természetes igazságot, amihez mindig visszatér a nép, hogy ember és ember között faj, nyelvi, hatelmi és ilyen politikából csinált sőtven különbségnek nincsenek.

Az országok ereje nem politikai elvekben, programokban

és népek nagy tömegére kilátástalan alkotmánytervezetekben van, hanem a nép okos, elfogulatlan erősítésében és fejlesztésében. A szemfényvesztéseknek, a varázsszavaknak ideje elmúlt.

Kumanudi belügyminiszter lesz

— Békülékeny hangok a horvát blokk sajtójában —

Marinkovic Vojának, a lemondott belügyminiszternek bledi utazása még mindig az érdeklődés előterében áll. Az utóbbi időben olyan hírek keletkeztek, hogy távozását a belügyminiszterium éléről a horvátok sem látnák szívesen, mert a horvát ügyeket mindig a legnagyobb tapintattal kezelte. Elutazása előtt a „Politika” munkatársa előtt nyilatkozott ebben a kérdésben Marinkovic és kijelentette, hogy semmi esetre sem hajlandó továbbra is vállalni a belügyi tárca vezetését. Arról nincs tudomása, hogy a horvátok kívánják a maradását.

A belügyi tárca ideiglenes vezetésére egyébként már megtörtént a döntés. A demokráta klub hívságára dr. Kumanudi pénzügyminiszter veszi át ideiglenesen a belügyminiszterium vezetését is. Erről a határozatról a klub elnöke, Davidovic Lubja már értesítette Pasic miniszter-elnököt, aki a klub választását kedvezően fogadta és legközelebb minisztertanács elé viszi. A demokráta-klubban sok híve volt annak is, mint már többször megintuk, hogy Prbicevic Szövetőz vagy Rafajlovics erdőügyi miniszter helyettesítsék a belügyminisztert. A választás eredményét nem is Kumanudi nagyobb népszerűsége döntötte el, hanem az, hogy mind a két másik miniszter tulságosan exponált pártvezér és a radikálisok részéről ellenállással találkozott volna. A mai helyzetben pedig a demokráta nem tartják időszerűnek az ellentétek további kiélezését.

Olyan áramlat is van a demokráta pártban, hogy Kumanudi Koszta véglegesen vegye át a belügyi tárcát. Ez esetben a pénzügyminiszteri állásra kell majd új személyt keresni. Nagyon valószínű, hogy ez ellen a megoldás ellen a radikálisoknak sem lesz különösebb kifogásuk, mert eddig oly gyakran tanúsított ellen-szenvük nem a pártembernek, hanem a *findncpolitikusnak* szóltott.

Kumanudi esetleges távozása a pénzügyminiszterium éléről a bankok és a kereskedők körében bizonyára örömet fog okozni. Az ő valutavédő politikája az erősebb állami beavatkozás politikája volt. Ő a valuta romlását nagyrészt a spekuláció bűnének tekintette, ezért drákói rendeletekkel kötötte guszba a deviza- és valutakeres-

vesszőknek ideje elmúlt.

Az értelemmel, munkával, szerető gondnal termelt buzakalász az, amit nem szabad verrel, gyilkoló bosszúval meggyalálni.

kedelmet és a jegybank devizakészleteivel igyekezett a dinár árfolyamát irányítani. Az eredmények nem igazolták ezt a politikát és a dinár értékének állandó hullámzása bizonytalanná tette az egész közgazdasági életet.

Kétségtelen azonban az is, hogy érdemei is vannak a pénzügyek terén. Elsősorban a *kötségvetési deficit megszüntetése* fűződik az ő nevéhez. Az állami kiadások redukálásáért nagy harcokat kellett vívnia miniszter társával. Másik nagy sikere a külföldi kölcsön megszerzése, melynek súlyos feltételeiről ugyan eltérők lehetnek a vélemények, de az ország hitelképességének visszaállításában minden objektív ítéletű ember előtt mégis mint nagy érdem jön számba.

A horvátok és a válság

Zagrebi hírek szerint horvát politikai körökben a radikális-demokráta koalíció közeli összeomlását várják. Körülbelül az ősz elejére teszik azt az időpontot, a melyen túl a mai kormány már nem tarthatja magát. Anál nagyobb türelmelességgel várják ezt, mert a passzivitás politikája már kezd túl kényelmetlenné válni a zagrebi politikusok számára. Legutóbb a zagrebi városi közsön is egy formalitás miatt hiúsult meg, melyet a blokkista városi vezetőségnek a kormánnyal szemben teljesítenie kellett volna s az abszolút negatív elvi álláspontja miatt elmulasztotta. Emiatt a mérsékelt horvát körökben nagy az elkéseredés. A Pasic kormány bukása után pedig olyan irányzat felülkerekedett várják, amely a *blokknak is helyőve lesz a Beogradban való megjelenést*, sőt esetleg a kormányzásban való részvétel is. Azok az intim megbeszélések, melyeket az utóbbi hetekben néhány horvát politikus Beogradban folytatott, arra mutatnak, hogy Zagreb már keresi azt a platformot és azokat a személyeket, melyek a Beogradba való visszatérést lehetővé teszik.

A beogradi válságot a blokk lapjai úgy igyekeznek feltüntetni, hogy annak igazi oka a felszínre lévő kérdésekkel (kölsön-budget államtanács választása, egyes miniszteri tárcák betöltése) melyekben fekszik és valójában a horvát kérdés. Ezért lehetetlennek tartják, hogy a Pasic-kormány

után megint olyan kormány követhetne, amely, talán más személyekkel, ugyanazt a politikát folytassa. Két lehetőséget látnak valószínűnek: a jelenlegi kormány koalíció átalakul szűkebb nemzeti blokká, vagy pedig felbomlik alkotó elemeire.

Nagy figyelemmel kísérik Zagrebban az lidzseben szervekedett pártok kívüli politikások akcióját is. Azt hiszik, hogy ezeken az intellektuálisan keresztül képeselőhatnak be újra az állami politika életébe. Megállapítható ezekből a jelenségek közül, hogy a *békülékeny szerelem kezd urra lenni az addig merően elzárkózó horvát politikusok körén* is. Függetlenebb gondolkodású publicisták már a beogradi sajtóban is fellétek.

A pártok autonómiája

A belügyminiszteri jelekkel kapcsolatban a „Pravda” létőfi száma élesen kikel az ellen, hogy valahányszor a demokráta párt jelöl valakit, egy a radikális párt mindannyiszor tiltakozik ellene. Ebben a pártok autonómiájának megsértését látja, miután minden pártnak joga van jelöltét önként megválasztani. A belügyminiszteri állagot sokkal gyorsabban lehetne megoldani, ha a radikálisok nem emelnének kifogást a demokráta minden jelöltje ellen.

A kerületi választások kérdése

A Kmet-párt vasárnap ülést tartott, amelyen hozzájárult a demokráta és radikális-párt azon határozatához, hogy a kerületi választásokat novemberben tartásuk meg.

A radikális párt sürgeti a hadikárok kifizetését.

Beograd. A radikális klub szombat esti ülésén nagy többséggel úgy határozott, hogy a hadikárok kifizetéséről szóló törvényt még a szkupstina nyári szünete előtt le fogják tárgyalni. Ugyanezen az ülésen elhatározták, hogy a srbiai és montenegrói határokon működő telegkönyvezők számára havi készárnyat dinár pótlék folyósítását fontják indványozni.

Megszavazott hitelek.

Beograd. A kormány 750.000 dinárt hagyott jóvá azoknak a montenegrói családoknak a segítségére, akiket a rablóbandák teljesen kiűztek. — Bitói lakosságának segítyezésére 5 millió dinár hitelt szavaztak meg, melyből 3 milliót azonnal, 2 milliót pedig az év végeig fognak a károsultak közt kiosztani. Az erdőügyi miniszter felhatalmazást kapott, hogy millió dinárral Sarajevo-ban ottani erdőgazgatóság részére egy házat vásároljon. — A közlekedési miniszter felhatalmazást, hogy a budapesti waggongyárakkal lokomotivok s waggonok kijavítására szerződéseket köthessen.

Poincaré ellen a német C-szervezet tagjai követik el a merényletet

A párisi „Le Journal” írja, hogy a Poincaré ellen két héttel ezelőtt elkövetett merényletkísérletnek hátterét a belga kormánynak sikerült megvilágítania. A belga kormány rendkívül fontos aktajuttatást szerzett meg, amelyből kitétni, hogy a Poincaré ellen tervezett merénylet szervezői a hírhedt titkos német Consul-szervezet tagjai.

A „Liberté” szenzációs leleplezésnek szánt cikkben azt írja, hogy megbízható adatok szerint a Consul-szervezet hét tagját küldte ki, hogy Poincarét Párisban vagy Londonban tegye el láb alól. A C-szervezet hét tagjának általában sikerült is hamis utelvelek segítségével átjutnia a határon.

Poincaré egyébként szombaton délután Sampignybe utazott. Utazásának órájáról szándékosan hamis jelentést hoztak nyilvánosságra. Ilyen körülmények között kétséggel kell fogadni azt a hivatalos jelentést is, amely szerint a francia miniszterelnök hétfőn este érkezik vissza Párisba. A francia újságok még állandóan foglalkoznak a Poincaré ellen állítottnak tervezett merényletről. Ismétlik azt, hogy a francia kormány egyik szövetségese utján szerzett értesülést a merénylet tervéről, de hangsúlyozzák, hogy ez a szövetségese sem Anglia, sem pedig Belgium.

A román király elé viszik az erdélyi magyarság sérelmeit

Jelentettük már, hogy a román kormány az Erdélyben működő Magyar Szövetség működését betiltotta és az egyesület helyiségeit lepecsételte. Mint most Kolozsvárról jelentik, Jósika Samu, a Magyar Szövetség elnöke és Ugron István Bukarestbe utazott, hogy a Magyar Szövetséget és a magyarság egyetemét érintő kérdésekben megegyezést létesítsenek a kormánynak Bukarestben időző tagjaival. Eleinte szó volt arról, hogy báró Jósika megjelenik a király előtt is. Elutazása előtt kihallgatást kért a királytól, aki kabinetirodája útján tudatta vele, hogy hajlandó öt sináji kastélyában fogadni és az erdélyi magyarság sérelmeit meghallgatni. Azóta azonban a román király elhatározta, hogy Szovátára utazik és ebben az esetben báró Jósikának vagy meg kell várnia, míg a király Szovátáról visszautazik, lehet azonban, hogy Jósika Szovátán fog kihallgatást jelentkezni Ferdinánd királlyal.

A királyi audencia egyébként egyre sürögöszölgél, mert a Magyar Szövetség augusztus 6-ra tüzte ki naggyűlését, melynek megtartása elé a hatóságok mind nagyobb akadályokat gördítettek. Szombaton Dr. Naláczy István, a Magyar Szövetség titkára megjelent dr. Utelea kolozsvári alprezidensnál és felkérte a közgyűlés megtartásához szükséges iratok kiadására. Utelea utasítására a rendőrség megbizottja megjelent a Magyar Szövetség lezárt helyiségében, ahol feltörték a pecsétet és jegyzék ellenében átadták a kért okmányokat. Az alpre-

rektus ez alkalommal tudomására juttatta a Szövetség titkárának, hogy a Szövetség intézőbizottságának minden egyes ülését előre köteles bejelenteni. Dr. Naláczy ez ellen is tiltakozott, minthogy az erre vonatkozó belügyi rendelet szerint az intézőbizottság a naggyűlés megtartásáig állandóan működhetik. Ebben az ügyben a

Augusztus 8-án megalakul a szubotical gyárosok szövetsége

Bérek helyett természetbeni ellátás a szubotical ipari munkásoknak

Néhány nappal ezelőtt hírt adott a *Bacsmegyei Napló* a szubotical gyáriparosok között megindult szervezkedési mozgalomról. A mozgalom már régebbi keletű. A helybeli vasipari vállalatok ugyanis régebben kartellba tömörültek és elhatározták, hogy az egyéb produktív munkát végző fizeteket is felszámolják hasonló szervezet megerősítésére és egyben kiterjesztik a mozgalom egy általános tökéscindikátus léterhozására. A gyáriparosok mozgalmát a munkásság nagy idegenkedéssel nézte, attól tartva, hogy a tökéscindikátus a Gy. O. Sz. reakciós politikáját fogja feltámasztani.

Vasárnap délelőtt volt az érdekeltek első találkozója a Lloyd helyiségében, ahol Steiner Kálmán gyáriparos változta a szervezkedés célját és a későbbi szövetség munkaprogramját. Ebből kitétni, hogy a munkásság félteleme alaptalan, ha a szövetség tényleg beváltja a programjába tett ígéreket.

A szervezkedés legközvetlenebb célja a gyáriparosok gazdasági érdekeinek megvédése lesz.

A szövetség a munkásság szociális helyzetén is javítani akar, még pedig olyan módon, hogy a szövetség tagjait kötelezni fogja, hogy munkásait

Magyar Szövetség intézőbizottsága kérését terjesztett fel a belügyi miniszterhez, hogy utasítsa Erdély és a Bánság valamennyi prefektusát, hogy a Szövetség vidéki tagozatainak a megalakulásra vonatkozó akaratnyilvánulási ellen ne gördítsenek akadályokat és engedélyezze a tagozatok gyűléseit és azoknak működését.

ne pénzben fizesse, hanem természetbeni ellátásban részesítse. Ennek a tervnek a megvalósítása fontos szerepet játsza a munkásság szociális helyzetében. A mai viszonyok között, amikor a béremelések nem tudnak lépést tartani az áruk emelkedésével, a természetbeni ellátás redukálhatja a munkásság napról-napra növekedő megélhetési gondjait.

Természetes, hogy ennek bizonyos akadályai vannak, mert a gyárak nagyobbára csak olyan cikkeket gyártanak, amelyek nem az elsőrendű életszükség fedezésére szolgálnak. Azért a szövetség megalakulása után azonnal érintkezése lépne a várossal és attól egy gazdasági bérelme. Innen történelem Szubotica 1000 főnyi gyári munkásságának listát és kenyer szűkségletének levezése. A gyárak ezenkívül önköltségen szállítanak a munkásság köz-szükségleti cikkeket.

Az értekezlet résztvevői egy bizottságot választottak, amelyet az alapszabályok elkészítésével bízta meg. Az alapszabályok elkészítése után augusztus nyolcadikán lesz a gyárosok szövetségének alakuló közgyűlés.

A budapesti rendőrség betiltotta a békebarátok tüntető gyűlését

— „Államrendészeti okból” nem engedélyezték a gyűlés megtartását —

Mióta a háború véget ért, a békebarátok az egész világon szomorú ünnepként ülik meg a háború kitörésének évfordulóját. Angliában nagy-szabású körmeneteket tartanak ezen a napon, a Novo more van („Soha többé nem háborút”) mozgalom hívei ezer és tízezer főt számláló tömegekben tüntetnek az örök béke mellett. Magában Londonban szombati délután öt menet vonult végig az utcákon, azután mind az öt a Hyde Parkban találkozott össze, ahol a háború ellen tiltakozó javaslatot terjesztettek 11. Hasonlóan tüntentek a békebarátok a Nyugat többi nagy országában, Franciaországban, Olaszországban Németországban.

A magyar békebarátok az idén először határozták el, hogy ők is megünneplik azt a napot. Mint Budapestről jelentik a Magyar Országos Békeegyesület, a Nők Nemzetközi Békefelhívóját képviselő Feminista Egyesület és a hadirokkantak, özvegyek és árvák egyesületei békegyűlést hívtak egybe régi képviselőház ülésterembe.

A megívások a gyűlésre mindenféle szétmentek és a társadalom minden rétegéből sokan készültek résztvenni a békés és csöndes tüntető gyűlésen. Szombati délután félhat óra után számszámra kezdtek gyülekezni a Sándor-utcai régi képviselőház előtt, köztük csónka, béna, rokkant harcosok is, egy csomó asszony és néhány öreg ember. Itt azonban meglepetésszerűen arról értesültek, hogy a gyűlés elmarad.

A szervezők ugyanis délután három és négy óra közt értesítést kaptak a

szempontok fűtenek.

— Reakció ez a maga teljes vak-ságában és sötéttségében. Pedig hiába tiltja el a kormány a pacifista gyülekezést. A józan emberiség szívében él a vágy a békére. Korszellem ez ma már, amelyet feltartani nem lehet. Egyébként is a korszellemet produkáló erő elől kitérni nem lehet az emberiségnek.

— A kormány, úgy látszik, nem érti meg az okos hazafiságot. Akik a mai ülést egybehívták, azokat hazafiúi érzés hatja át és meggyőződésük, hogy az országnak igen nagy szolgálatot tettek volna. A kormány azonban, úgy látszik, nem engedi meg, hogy valaki a hazáját okosan szeresse.

A békenaggyűlés a teljes leszerelésért

London. A békenaggyűlés több határozatot fogadott el, amelyek egyike teljes leszerelés követel. Egy másik határozat azt kívánja, hogy a népszövetség vegye fontolóra a katonai szolgálati kötelezettség megszüntetését. A naggyűlés kívánja továbbá, hogy a kisebbségeknek biztosítsák azt a lehetőséget, hogy sorsukról maguk határozzanak.

Játékkártya-csempészek Osijeken

— Osijek munkatársunktól —

Az osijekai rendőrségnek sikerült elfognia egy kártyacsempész konzorciumot, mielőtt még értékesíthették volna a külföldről behozott rengeteg mennyiségű játékkártyát.

A rendőrség emberei megtudták, hogy egy Hirscher Mária nevű asszonytól két gyanús idegen szállott meg, akikről egy harmadik egyén állandóan titokzatos csomagokkal megy el. A rendőrség a három egyént figyelni kezdte.

Szombaton reggel azután detektívek állítottak be a lakásukra. A megjelent fiatalemberek homlijai között szigorú kutatást végző detektívek a szobában négy csomag játékkártyát találtak, amelyeket a detektívek elkoboztak, minthogy nem volt rajtuk bélyeg. De találtak kész és félig kész kártyabélyeg-hamisítványokat is.

A kártyacsempészek ezután a rendőrségre kerültek, ahol az egyik Kemény Mihálynak, a másik pedig Schwarcz Dezsőnek mondta magát azzal, hogy novisadiak. Később azonban kiderült, hogy mind a ketten pécsiek és az egyiknek neve Pollák Mihály, a másiké pedig Hoven Antal.

Türelmesen bevallották, hogy nemrégien jöttek át a határon Magyarországból és itt azzal akartak pénzt szerezni, hogy a magas illetéki itteni kártyacsomagok helyett 30 dinárral hamisított bélyegű kártyákat hozzanak forgalomba.

Vallomásaik alapján a rendőrség letartóztatta harmadik társukat is, aki egy kisebb szállodában lakott. Ennek szobájában egy nagyobb börtönben nem kevesebb, mint 600 csomag játékkártyát találtak, amelyeket meg nem volt bélyeg. A bélyegeket ugyanis még nem ragasztották fel, mert csak most hozták őket Budapestre.

A harmadik, akit Krieser Józsefnek hívnak, beavallta, hogy a kártyákat ő csempészte be a baranyai határon keresztül, háztsákokban. A bélyegeket pedig itteni valódi kártyabélyeg után Budapesten csináltatták egy nyomdással. Erdekes, hogy a csempészek először bélyeg-nélküli kártyacsomagokat kínáltak cládsra, de ilyenből egyetlen sem tudtak elhelyezni, dacára a potom árnak, mire Krieser a jószulvár kártyabélyeggel és a hivatalos Magyarországi, hogy ezeket hamisítsa.

Fegyveres rablók

garázdálkodása Temerin környékén

— *Novisádi munkatársunktól* —

A Novisád környékén történő utonállások folytatódtnak a környéki falvakban, nem kis rémületet okoz az ottani lakosságban. Újabbban Temerinből érkeznek hírek fegyveres rablók garázdálkodásáról, amelyekkel szemben a rendőri hatóságok egyelőre teljesen tehetetlenek, miután a kucorikatáblák nagyszerű buvóhelyül szolgálnak a körözött rablók számára.

Temerinben két eset történt. Az egyik Csűrös Mihály jómódu gazdával, akit pénteken este hazafelé való utjában tartóztatott fel három katonaruhás rabló. A rablók, akik fegyverrel voltak ellátva, elszedték a nála levő pénzt és aztán véresre verték. Közben arra haladt kocsival a süketnéma Dobozi János gazda, akit az utonállók kényszerítettek, hogy a félholtra vert embert felvegye kocsijára. Dobozi, aki szabódoit és nem akart a rablók által megjelölt irányba hajítani, szintén megverték és aztán elmenekültek. Ugyancsak Temerinben történt a másik eset is. Barkó János házába, ahol az asszony tartózkodott csak egyedül, éjjel betört néhány ismeretlen egyén. Összeszedték minden elvihető holmit, de nem volt szerencséjük, mert az otthon tartózkodó asszony észrevette őket és lármát csinált, mire a betörők üres kézzel elmenekültek.

A temerini rendőrség a falu környékén elszaporodott katonaruhás rablók kézrekerítésére megtett minden intézkedést.

Elásta a gyermekét

Letartóztatták a gyilkos anyát

A bestiális csecsemőgyilkosságok száma ismét szaporodott. Kalmár Teréz huszéves radonováci leány tíz nappal ezelőtt született gyermekét születése után megfojtotta és kertjükben elásta. A subotici rendőrség feljelentés folytán értesült a bűntényről, mire vasárnap délelőtt Milodánovics rendőrkapitány dr. Princ hatósági orrossal együtt megjelent a Radonovác 115. számú házában, ahol Kalmárék kertjében, félmeternyre elásva, tényleg rá is akadtak a csecsemő hullájára. A holttestet a bajai-uti temetőbe szállították, ahol felboncolják, hogy a halál okát megállapíthassák. A hullán levő külső jelek azt mutatják, hogy a gyermeket kézzel megfojtották. Kalmár Teréz a rendőrség letartóztatta.

A megtévedt leány kihallgatása során tagadja, hogy megölte a gyermekét. Elmondja, hogy születését sem tudtak állapotáról. Tíz nappal ezelőtt, a kritikus éjszakán — mint máskor is — egyedül volt szobájában. Miután látta, hogy halott gyermeket szült, a holttestet köténybe takarta és reggel, mikor hozzátartozói nem voltak otthon, elásta kertjük egyik szögletében. Tagadja, hogy megfojtotta volna gyermekét.

A tényállást a hétfői boncolás fogja megállapítani.

Kalmár Teréz esete egyébként nem egyedül álló Subotícán. A két hónap előtti magzatlejtásokat után most újabb hasonló bűntények kiderítésére fáradozik a subotici rendőrség.

Néhány héttel ezelőtt — mint

annak idején közöltük — a subotici rendőrség a sentai-uti temetőben talált gyermekhulla származása után kezdett nyomozni, azonban mindeddig sikertelenül. A óta a rendőrség több tiltott mű-

A görögök megakarják szállni Konstantinápolyt

— A francia és angol érdekek összeütközése —

Párisból jelentik: A francia diplomáciai körökben élénk nyugtalanságot kelt a keletre érkező háborús készülődések híre.

Az érdeklődés középpontjában azok a hírek állanak, melyek egy állítólagos görög offenzíváról beszélnek. Ennek az offenzívának legelső célja Konstantinápoly katonai megszállása volna. Francia politikai körök véleménye szerint Konstantin görög király elhatározása mögött György angol király áll és ebben jelenének azok a bizonyos következmények, melyekre Lloyd George utat a keleti kérdés tárgyalása során.

A „Temps” felhívja a közfigyelmet arra a körülményre, hogy az utolsó francia jegyzékre mindaddig meg nem érkezett meg az angol válasz és nem tartja lehetetlennek, hogy Lloyd George azért halasztja észre Poincaréval való tanácskozását, hogy addigra bevégezzék a tények elállítására a szövetséges hatalmakat. Ilyen módon akarja a „Temps” szerint

A magyar miniszterelnök a liberálisok szövetségét keresi

Komoly ellentétek Bethlen és pártja között — Fontos változások előtt a magyar belpolitika

Budapestről jelentik: Érdekes akció van a politika előterében. A parlamenti ellenzék vezetői belátták, hogy szervezetenül semmire sem megy az ellenzék a kormányval szemben s most azon fáradoznak, hogy közös platformot teremtsenek az opposzió számára. Annnyira már tisztázódott a helyzet, hogy a liberális polgári ellenzék és a szociáldemokraták közös vízeken tudnak evezni szabadlevél eszmék védelmében. A keresztény ellenzék csatlakozása azonban még kétséges. Bár erre nézve is tárgyalnak hosszabb idő óta.

Andrássyék szívesen szövetkeznek a szociálistákkal a szabadságjogok kivívására, viszonzásul azonban azt kívánják, hogy a szociáldemokraták csak gazdasági vonatkozású kérdésekben érvényesítsék a nemzetköziség elvét.

Ha a szociálisták elfogadják ezt a platformot, akkor biztosítottak tekinthető az ellenzék együttműködése Apponyi Albert gróf vezérével. Az ellenzék szervezkedésével egyidejűleg nagy erőfeszítéseket tesz az egységes párt is mondvacsinnált egységének kimélyítésére. Az idő ugyan nem kedvez ennek az akciónak, hiszen éppen a földadójavaslat a legveszedelmesebb ék s nagyon bajos megjósolni, hogyan sikerül majd megmenteni a megtépzott pártfigyelmet és egységet. Bomlasztó hatással van a kormány pártjára a közmisér intranszgens csoport taktikája. Ezek

a szélsőségesek már nem bíznak Bethlen István gróf szavában és ismétellen panaszokdát azon, hogy a miniszterelnök másképp cselekszik és másképp beszél.

Az egységes párt mindenesetre most éli krízisét, mert most van abban a helyzetben, amikor a miniszterelnök csak engedményekkel tudja

tétől kapott értesülést. Mint most a rendőrségtől értesülünk, sikerült a műtétet végrehajtót egy külvárosi szülészeti szemlyében ki nyomozni. Ez ügyben a napokban több letartóztatás várható.

Anglia kérészekoálni azt, hogy a német kérdésben tett angol koncessziókra Franciaországnak koncessziókkal keljen válaszolnia a keleti kérdésben.

A Quai d'Orsay hivatalos jelentést adott ki, mely a helyzetről komolyan jelenti ki és annak a reményének ad kifejezést, hogy Görögországra hatni fognak a szövetségesek figyelemztetése, melyek a legnagyobb mérsékleire intenek. Görögország Londonban, Párisban és Rómában jegyzéket nyújtottat át az illetékes kormányoknak, melyben kifejté, hogy már a fegyverszüneti tárgyalásoknál és a békekötés alkalmával eléggé kimutatta barátságos szándékait. Most is Törökországra kell hárítania a felelősséget minden következményért, ha a keresztény-mészársólok ott abba nem maradnak. A jegyzék szerint Görögország most is kész bürmek béketárgyalásokat folytatni, ha Törökország annak megtartására megfelelő garanciákat nyújt.

Ultimátumszerző jegyzék

ment el a német kormányhoz

Elhalasztották a londoni értekezletet

Az a hosszadalmas huzavona, mely annak idejében a genová konferencia összeülését megelőzte, úgy látszik, most megisméledlik a londoni találkozás előtt is. A legkomolyabb hírek szólnak arról, hogy a találkozást bizonytalan időkre elhalasztják. A francia hivatalos körök egyelőre semmi magyarázatot nem adtak annak, miért másította meg Poincaré ígérteit, amely szerint késznek nyilatkozott augusztus elsején megjelenni Londonban, de egynehány momentum arra enged következtetni, hogy Poincarénak a londoni értekezlet kibővítése semmiképpen sem nem nyerte meg tetszését.

Mint jelentették, a francia kormány az utóbbi időben némi megértést és engedékenységet látzott tanusítani a német kérdésben, most egyszerre azonban álláspontját hirtelen megváltoztatta és ismét ugyancsak azt a rideg, kiméltelen hangot ütötte meg, amelyet idáig is mindenkor használt.

Hogy a francia kormány ismét előszedi a német kérdésben tanusított kíméletlen módszereit, az a minisztertanács határozat mellett teljes élénkséggel dokumentálja az a francia jegyzék, amelyben Németországnak a havi jövőteli fizetések leszállítására irányuló kérését elutasítják. A jegyzék azal is fenyegetődzik, hogy a már létrejött megállapodásokat is érvényteleníti és rövid tíz napon belül választ követel a német kormánytól.

A német kormány visszautasítja a francia követeléseket.

Berlinből jelentik: Mint jól informált körökben híre jár, a kormány válasza a legújabb francia követelésekre vonatkozólag elutasító lesz. A berlini lapok egyhanguan nagy felháborodással írnak a jegyzékről és a benne foglalt követeléseket elviselhetetlennek tartják.

Poincaré sürgeti a moratórium ügyében való döntést

Párisból jelentik: Poincaré, mielőtt tegnap szabadságra utazott volna, megbeszélést folytatott Duboissal, a jövőteli bizottság francia elnökével. Hír szerint a miniszterelnök megával vitte a jövőteli érdekeit miniszterek kívánásait és javaslatát, hogy a munkában lévő franciaországi jövőteli tervezettel összeegyeztesse őket. Félhivatalos közlés szerint Poincaré az angol kormányt arra szándékozik figyelmeztetni, hogy még augusztus 15-ike előtt, amikor a legközelebbi német jövőteli fizetés terminusa van, a moratórium kérdésben döntésnek kell történnie.

A bajor kormány kedden válaszol Ebert levelére

Berlinből jelentik: Ebert birodalmi elnöknek a bajor miniszter elnökhöz intézett levelére a választ kedde várjuk. Politikai körökben úgy tudják, hogy a bajor miniszterelnök szóbeli tárgyalásokat fog a angliai, mint legjelentősebb utját az ügy gyors eljénzésének. A tárgyalások eredménye kétséges, mert a bajor álláspont öríasi ellentétek választják el a birodalmi kormánytól.

A beogradi csodakályha feltalálójának tragédiája

Egy sikertelen öngyilkossági kísérletről rágalmazási pör

A lapok nagyon sokat foglalkoztak Bogatirev beogradi oroszmérnök találmányával. Mi is beszámoltunk arról, hogy az orosz mérnök egy új rendszerű kályhát talált fel, amelyet Sándor király jelenlétében is bemutatott és amelyen három darab fából negyven személy részére főzött egy teljes ebédet.

A feltaláló neve most egy szomorú eset kapcsán szerepel újból. Bogatirev néhány nappal ezelőtt Beogradban öngyilkosságot követett el. Bogatirev három évvel ezelőtt kapott világszabadalmat találmányára. A találmány értékesítésére barátai, akik még munkája el nem készült, anyagilag támogatták, egy részvénytársaságot alakítottak. Később Bogatirev aki egy millió dinárért adta el a társaságnak találmányát, érthetetlen okokból mégis anyagi gondokkal küzdött. Amikor már a nyomort nem tudta elviselni, a most hátrahagyott levelében is mondja, az öngyilkosságához folyamodott.

Bogatirev öngyilkossági kísérlete azonban nem sikerült és most Bogatirev nem sokára a bíróság elé kerül, mert öngyilkossági kísérlete előtt írt levelében, amelyben arra hivatkozik, hogy barátai kihasználták és ez üzte halálába, alaptalan rágalmakkal telt meg azokat, akik állandóan támogatták.

A tett elkövetése előtt Bogatirev ugyanis a nyilvánosság számára egy levelet hagyott hátra. Ebben a levélben elmondja, hogy anyagi összeomlásának okozója Iukovics és Jezs mérnökök, a Pálics Emil és Szeszarszky voltak. A megnevezettek legszűkebb baráti körébe tartoztak és mint ilyenek, anyagilag teljesen kihasználták. Pálics vásárolta meg tőle találmányát egymillió dinárért, Pálics azonban csak egy félmillió dinárt adott neki, dacára annak, hogy az egymillió dinár kifizetésére szerződésileg kötelezte magát.

Megtámadott barátai, akiket talán a bíróság felőlésre is vont volna, azon felel, hogy ők okozták Bogatirev halálát, most rágalmazás címén feljelentést tettek Bogatirev ellen. A feljelentésen kívül a beogradi lapokban, amelyekben Bogatirev levele megjelent, nyilatkozatot tettek közbe, amelyben, különösen a Pálicsra vonatkozó vádakot utasítják vissza. Kijelentik többek között, hogy Pálics 750,000 dinárt, nem pedig félmilliót adott át Bogatirevnek egy összegben, a hiányzó 250,000 dinárt pedig kisebb tételekben fizette ki.

Beogradban nagy érdeklődéssel várják az ügy tárgyalását.

Suboticaí köztisztviselők helyzetük javításáért

Az állami és városi tisztviselők vasárnapi ülése. — Elkészeredett hangok a tisztviselőnyomorról

A köztisztviselők nehéz helyzete eléggé ismeretes és mi is többször rámutattunk már arra a körülményre, hogy a mai dragság mellett fizetésükből megélni nem tudó állami és városi tisztviselők legnagyobb része inkább elhagyja állását és más pályán keres boldogulást. Beogradban most indították az állami tisztviselők mozgalmat, hogy a tisztviselő-törvényt a skupstina még a nyári szünet előtt letárgyalja és ebbe a mozgalomba kapcsolódik be a suboticaí köztisztviselőknek vasárnapi délután négy órakor a városháza közgyűlési termében megtartott gyűlése, amelyen a suboticaí állami és városi tisztviselők nagyrésze résztvevett.

A gyűlést Popov postafőnök nyitotta meg. Eseteli a tisztviselők tartózkodási helyzetét és megemlékeztek a beogradi tisztviselők mozgalomáról, akiknek küldöttségét a miniszterelnök nem fogadta, még pedig azzal az indoklással, hogy ennél a kérdésnél fontosabb dolga van. Bizonyítja adataival, hogy ma a legtöbb tisztviselőnek még élelemre se elég a jövedelme, aminek következtében a legtöbb tisztviselő elhagyta vagy el akarja hagyni állását. Egy kormányt támogató országgyűlési képviselő a legtöbb kijelentette, hogy a tisztviselők kérelme most nem teljesíthető, hanem várni kell a valuta megjavulásáig. Ezen körülmények folytán egy tisztviselő sem dolgozik ma kedvel. Felhívja a tisztviselőket, hogy megelégeljenek érdekében együttes akcióra szervezkedjenek.

A következő felszólaló Dedakin Lázár kifejti, hogy a kormányon lévők nem tudják mit az éhség és az állam a tisztviselőket mostoha gyermekeknek tartja. A tisztviselők is hibásak azonban, nem veszik komolyan a szervezkedést. Felhívja a tisztviselőket, hogy minden politikát félretéve tömörüljenek gazdasági érdekeik védelmére.

Markovics Cedo jogakadémiai ta-

már kijelenti, hogy a képviselőknek már van egyesületük, csakhogy erőtől nem minden tisztviselő vesz tudomást. Javasolja, hogy az értekezlet forduljon a tisztviselők egyesületének beogradi központjához az együttes akció érdekében.

Ezután újból Dedakin Lázár szólal fel és követeli, hogy Subotica város sorozzák az első fizetési osztályba és ne a másodikba, vagy harmadikba, mert itt sem olcsóbb az élet mint Beogradban.

Rade Bobovics városi díjnok kéri, hogy miután a város tanácsa elutasította a városi tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó körvényt, tegyen a gyűlés lépéseket a városi alkalmazottak érdekében is.

Popov elnök válaszában kijelenti, hogy úgy tudja Subotica város rendezni szándékozik a tisztviselők fizetését, de azért ebben az ügyben is forduljon a gyűlés Beogradba. Javasolja, hogy a gyűlés intezzen felterjesztést a tisztviselők központi egyesületéhez Beogradba, hogy érdekében tegyen lépéseket a kormánytól és hason oda, hogy a tisztviselő-törvényt a skupstina még nyári szünet előtt letárgyalja. Nehány hozzászólás után a gyűlés ezt a javaslatot elfogadja, majd elhatározta a tisztviselők intenzívebb szervezését és háromtagú bizottságot küld ki a központhoz intézendő előterjesztés megszövegezésére. Ezzel az elkészedett hangulatu tisztviselőgyűlést véget ért.

Az állami és városi tisztviselők hét-főn délelőtt folytatják szervezkedésüket. A tisztviselők a városi ház közgyűlési termében újabb gyűlést tartottak, amelyen élénk vita fejlődött ki körül, hogy miképpen lehetne megvalósítani a tisztviselők olcsó természetbeni ellátását. Az értekezleten az a terv merült fel, hogy a tisztviselők egyesülete érintkezésbe lép a gyárakkal termelőiknek olcsó áron való átengedése érdekében.

— Az SHS. görög követ visszahízott Athénbe. Beogradból jelentik: Az SHS. királyság athéni követe, Balugdzsics, aki kihallgatáson volt Bledben a királlyal, délfőn Athénbe utazik.

— Uj bánati pénztintézet. Debeljacsán Bánati Kereskedelmi és Iparbank néven új pénztintézet alakult, melynek alapitőkéje négy millió dinár. A kereskedelmi miniszter a bank alapszabályait már jóváhagyta.

— Vasuti tanfolyam Beogradban. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszterium Beogradban kilenc havi vasuti szaktanfolyamot létesít, melyen kétszáz hallgató vesz majd részt. A tanfolyam tananyaga a vasuti, kereskedelmi, távírázati és forgalmi ismeretekre terjeszkedik ki.

— A korfui csonkparlament emléke. Budapestről jelentik: A parlamenti képviselők körében az a terv merült fel, hogy a képviselők egy csoportja utazzon Korfuba és az ottani csonkparlament, valamint a háborúban elesett harcosok emlékére emléktáblát helyezzenek el.

— De Valera Amerikába ment. Newyorkból érkezett jelentések szerint De Valera, az ír fölkész vezére titokban elhagyta Írországot és egy Amerikába induló hajón tengerre szállt. Amerikai barátai azt hiszik, hogy De Valera az ír fölkész céljaira gyűjtést akar indítani.

— Az elbocsájtott színészekért. Beogradból jelentik: Az állami színházak költségvetésének redukálása folytán sok színészt elbocsájtottak. A színészegyesület most elhatározta, hogy saját rezsijében két új színházat alapít, amelyek az elbocsájtott színészeknek megélhetést fognak biztosítani.

— Elhunyt főispán. Pozsega vármegye főispánja: Murai Dragan 52 éves korában elhunyt. Murai főispán évekkal ezelőtt a verőcemegei közigazgatásnál volt alkalmazásban, ahol a nasicei járási főnökség vezetője volt.

— Cicvarics újabb nyilatkozata. Beogradból jelentik: Az a nyilatkozat háború, amely a Beogradski Dnevnik tulajdonjoga körül kitört, még mindig tovább tart. A vasárnapi beogradi lapok Cicvaricsnak egy nyilatkozatot közltek, melyben válaszol a Paranosz testvérek már ismertetett nyilatkozatára és továbbra is megmarad azon kijelentése mellett, hogy a lap tulajdonjoga az övé is. — Szébbeli szerződése van a nyomdatulajdonosokkal a közös tulajdonjogról, erre több tanuja is van. Jogainak feltétlenül érvényt fog szerezni.

— Ellenőrzés a vajdasági agrár bizottság működését. Beogradból jelentik: Lehovac Dragisa, az agrárreform-miniszterium személyzeti osztályának vezetője és Petrovics Szvetislav, az agrárminiszterium kabinetirodájának főnöke, a Vajdaságba utaznak az agrárbizottság működésének felülvizsgálása végett.

— Sztrájk a vasutorgyárban. A suboticaí vasutorgyárban a munkások teljesitellen bérkövetelése következtében sztrájk tört ki. A gyárnak mintegy harmincöt munkása lépett sztrájkba, csak néhányan folytatták a munkát. Azonban ezek is szolidaritást vállalnak valószinűleg a sztrájkoló munkásokkal. Az igazgatóság és a munkások közti folyó tárgyalások ezidőszent még nem vezetnek eredményre.

— Eljegyzés. Dr. Feuer Imre orvos eljegyzett Pártos Jusztik Debeljacsán.

— A szovjet megtiltotta az élelmiszerevitelt. Bécsből jelentik: A bécsi szovjet-követség azt a híhetetlenné hangzó hírt közli, hogy a szovjetkormány július 28-án külföldi köpviseleteihez körtáviratot intézett, amely szerint a külkereskedelmi népbizottság megtiltja a kenyér, gabona, liszt és cukor bevitelét.

— A képviselők tanulmányutja. Beogradból jelentik: Parlamenti körökben beszéltek, hogy a képviselők egy csoportja legközelebb meglátogatja a román, cseh-szlavák és lengyel nemzetgyűléseket.

— Osijek beruházásai. Az osijek városi közgyűlés elhatározta, hogy az utcák aszfaltozására, kövezésére és a csatornahálózat továbbfejlesztésére három millió koronát fog fordítani. A munkálatokat még a nyár folyamán megkezdik.

— A vasuti pénztárak szaporítása. Beogradból jelentik: Tekintettel a vasuti személyforgalom állandó emelkedésére, a közlekedésügyi miniszterium elhatározta, hogy a fontosabb gócpontokon a vasuti pénztárak számát szaporítani fogja.

ELTÉRTEK

— A királyi pár Dalmáciában. Beogradból jelentik: A királyi pár augusztus 5-én néhány napi tartózkodásra Dubrovnikba utazik, ahonnan Dalmácia szabb helyére fog kirándulásokat tenni.

— Rákics szófiai követ a királlyal. Bledből jelentik: Szombalon Londonból Bledbe érkezett Rákics szófiai követ, aki referátú Sándor királynak a bolgár konfliktus londoni tárgyalásainak eredményéről.

— A parlamenti elnök vacsorája. Beogradból jelentik: Dr. Ribar, a parlament elnöke kedden este 9 órakor, a Petrograd-szállóban vacsorát rendez, amelyre hivatalosak lesznek a képviselők és a parlamenti tudósítók.

— A horvát földmivelők hitelét. Beogradból jelentik: A földmivészek néhány tagja felkereste Vilovics kereskedelmi minisztert, hogy a horvát mezőgazdák érdekében interveniálnak. A Narodna Banka ugyanis épen a nyári munkálatok idején beszüntette a mezőgazdasági hitelek nyújtását. A miniszter a közbenjárás után azonnal intézkedett, hogy a Narodna Banka továbbra is folyósítsa a mezőgazdasági hiteleket Horvátországban is.

PHILATELIA
BÉLYEGKERESKEDÉS — SZÉCSÉI
SUBOTICA, FŐPOSTA MELLETT
VETEL-ELADÁS-CSERE
Keresek megvételre és váltásra jogosultságokat
tekintet nélkül akadémiaok bármilyen napján egyben
3047

— **Az olasz kormányválság.** Rómából jelentik: Mivel a szocialisták a kormányalakításban résztvenni hajlandók, a kormányválság ismét abban a stádiumban van, amelyben kezdetben volt. A király ismét megkezdte a tárgyalásokat a Nicolával és Tittonival, a kamara és a szenátus elnökeivel. A kamara folyosóin, híre jár, hogy azok közt a politikusok közi, akiket a király magához kért, néhány szocialista is lesz.

— **Végét ért a horvát bányászmozgalom.** Zagreből jelentik: A horvát és szlávón bányamunkások mozgalma befejeződött. A bányászok 15—20 százalékos béremelést kaptak.

— **Vizihány Beogradban.** Nagy gondot okoz a beogradi városi hatóságoknak a lakosságnyi vízzel való ellátása. Az utóbbi időben a magasabban fekvő városrészek egyáltalában nem kapnak vizet a vízvezetékéből. A napokban szakértő bizottság vizsgálta meg a vízműveket és megállapította, hogy a vízművek annyi vizet szolgáltatnak, hogy minden lakosra naponként 100 liternél több víz jut. A sok építkezés azonban elvonja a fogyasztóktól a vizet. Elhatározták, hogy a Németországban már megrendelt anyagokat és gépeket a vízvezeték kibővítésére minél előbb hazaszállítják. E célból az előjáróság egy tagja Wiesbadenbe utazott.

— **Oroszországban mindenkit beoltanak kolera ellen.** Beogradból jelentik: A közegészségügyi miniszteriumhoz érkezett hivatalos jelentések szerint Oroszországban a következő koleramegbetegedések fordultak elő: európai Oroszországban 925, Ukrajnában 2780, Krimben 482, Kaukázusban 406, Szibériában 2027, kikötőkben és vasuton 552, összesen 5646. A központi szovjet a járvány eljövését céljából elrendelte a kötelező oltást.

— **Jó lesz a szilvatermés.** Beogradból jelentik: Több angliai kereskedelmi kamara azzal a kéressel fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy tájékoztassa őket az idei szilvatermés kilátásairól. A miniszterium most kapta meg a termés helyzetéről szóló jelentéseket, amelyek alapján közölte az angliai kamarákkal, hogy az idei termés úgy minőségileg, mint mennyiségileg jó lesz.

— **Az Adria-bank súlyos visszaélései.** Triestből jelentik, hogy az olasz hatóságok zár alá vették az Adria-bank triestti kirendeltségét, az üzleti könyveket lefoglalták és a bank három tisztviselőjét letartóztatták. A szigorú intézkedésekre az adott okot, hogy a bank egy elbocsátott tisztviselője fejlejtést tett a rendőrségnek, amely szerint a korona beváltása alkalmával az Adria-bank meghamisította a könyveket és így huszonkét millió lírával károsította meg az olasz államot. A letartóztatott tisztviselőök bevallották a könyvek hamisítását, azonban arra hívtakoznak, hogy arra Kamenarovic vezérigazgató kényszerítette őket, aki most Ljubljánában tartózkodik. Az olasz rendőrség most Kamenarovic ellen köröz levelet adott ki. Az esettel kapcsolatban a beogradi „Pivda” követeli, hogy a kormány bontsa fel az Adria-bankkal fennálló szerződésait.

(*) **Földeladás.** A Bánában crnabari latárában több, kisebb-nagyobb birtok eladó. Komoly érdeklődők forduljanak hozzám. Dr. Bodnár Mihály Novakamizsa. (Turska-Kanizja). 5262

A letartóztatott ébredők előtt megnyiták a börtönajtók

Héjjas után a nyugatmagyarországi felkelőket és a Sörház-utcai provokátorokat is szabadlábra helyezték

Budapestről jelentik: Héjjas Iván kiszabadulása után a többi letartóztatott félkör ügyében is bekövetkezett az egyedül lehetségesnek várt fordulat: *Vásárhelyi Béla* dr. táblabíró elrendelte szabadlábrahelyezésüket. Mint ismeretes, az öt letartóztatásban maradt terhelt, névszerint: *Brandt István*, *Juhász Lajos*, *Osváth Zoltán*, *Ballo Ferenc* és *Fodor Lajos* ügyét a rendes bírósághoz utalták át, ahol szombaton késő délutánig tartott kihallgatásuk, amelyek után valamennyi előtt kihirdették a végzést, melyszerint *mindannyiukat szabadlábra helyezik.* A királyi ügyészség a vizsgálóbíró végzését felfolyamodással támadta meg. Az iratok így a büntetőtörvényszék vádta-nácsához kerültek, ahol nyomban zárt ülésen tárgyalás alá vették az ügyészség felfolyamodását. A tárgyalás eredménye az, hogy a vádtanács az ügyészség felfolyamodását elutasította és jóváhagyta a vizsgálóbíró szabadlábrahelyezést rendelő végzését. Ilyenformán szombaton az öt gyanúsított is elhagyta a fogházat.

A Sörház-utcai merénylek

A rendőrség néhány nappal ez-

— **Csehek és románok tárgyalása Máramarosszigetről.** Bécsből jelentik: Csehszlovákia és Románia legközelebb tárgyalásokat kezdenek Máramarosszigetnek Csehszlovákiához való csatolásáról.

— **A csehszlovák kabinet újraszervezése.** Karlsbadban a legutóbbi napok folyamán a többségi pártok több nevem képviselője megbeszéléseket tartott a kabinet újraszervezéséről. Ezek a tárgyalások most véget értek anélkül, hogy eredményükről hivatalos nyilatkozatot adtak volna ki. Kiofás szenátor úgy nyilatkozott, hogy a kormány átszervezése minden válozsinőség szerint még augusztusban meg fog történni. Minden jel arra mutat, hogy az új miniszterelnök Svehla lesz, Benes pedig az összes pártok egyöntetű kívánására a külügyi tárcát fogja vállalni.

— **Visszakapják rangjaikat a bevonott nemzetiségi hadkötelesek.** Mint értesülünk, a behívott hadköteleseket értesítették, a sombori katonai parancsnokságon, hogy az 1898—99 évfolyambelieknek most nem kell bevonulniuk és szolgálati idejük csak két hónapra terjed ki. Tudatták azt is velük, hogy a volt Osztrák-Magyar Monarchia hadseregében viselt rangjaikat is visszakapják. Az 1900. évfolyambeli a rendes időre vonulnak be. A gyalogság Valjevóba, a tüzérség Nisbe, a lovasság pedig Suboticára.

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nemi betegék részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrillmetoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

Ha sikert akar elérni híressen a Bácsmegyei Naplónban

előtt körözlevelet adott ki Szepesi László és Flórencz György nevű fiatalemberek ellen, akik a rendőrség adatai szerint a sörház-utcai merénylet után nyomtalanul eltűntek. A budapesti körözlevél alapján a salgótarjáni rendőrség elfogta a két fiatalembert, akik időközben a Salgótarjáni Vasműveknél kaptak állást. A salgótarjáni rendőrség Budapestre kísértette Szepesi Lászlót és Flórencz Györgyöt, kiket a budapesti rendőrség a szombati nap folyamán kihallgaltott.

A két fiatalember határozottan visszautasította a gyanúsítást, hogy bármi részük lett volna is a merényletben. Beismerték, hogy igaz ugyan, hogy grándiok voltak náluk, de ezek a grándiok csak véletlenül maradtak a tulajdonukban. Határozottan állították ellenben, hogy a sörház-utcai merénylet idején már Salgótarjában voltak alkalmazásban. A budapesti rendőrség ezt az alibi-bizonysítást ellenőrizte és megállapította, hogy a két fiatalember tényleg Salgótarjában tartózkodott a merénylet napján. — Ezzel a rendőrség feltevése megdőlt és a két fiatalembert elbocsátották.

Bácska—Sand 3—0 (3:0). Bíró:

Koetsmar. A szépszáma közöttés előtt lezajlott »barátságos« mérkőzés igazán nem mozgott fair keretek között. A játék nagyreszében, késhegyig menő bajnoki küzdelem benyomását tette és hívós szép játék helyett durvaságok és egyéb enyhre remplikkel dolgozott a két csapat, mintha legalább is osztályozó mérkőzést játszottak volna. Természetesen, hogy a tulerlyés küzdelem nem járt együtt élénk és tetszéstevő kombinációkkal. Unalmas-szürke mérkőzés volt mindvégig, a csapatokra alig lehetett ráismerni. A Sand különösen indisponáltan játszott. A csatársora, mely a mult vasárnapi mérkőzésen nagyszerűen bevált, komolyan meg se tudott mozdulni és az egész idő alatt fej nélkül csapkodott csupán. Harasztinak nem volt egyetlen egészséges, tiszta akciója sem, félnélen, bátoratlanul játszott tul respektálva az ellenfél védelmét. Beleslín megálta helyét, de egyedül nem tudott boldogulni. Ördög—Lantos szárny is sokszor bizonytalanul mozgott. A halvesorban Held és Bence III. mindent okvetettek, azilisan, biztonsz kezelték Bácska csatárok támadásait, sőt Spizier is néha nagy hasznára volt a csapatnak. Szauics gyöngén játszott, partnere Kovács se volt formában. A kapus néhány labdát szépen védett, a gólok közül azonban egyik se volt menthető. A Bácska, mely két, jól bevált tartalékkal állt föl. — az eredmény dacára nem mutatott semmi különösöt, sőt sokszor ideit tavaszi formájára emlékeztető módon játszott. A csatársor: Rudics kivételével gyöngén szerepelt. A halvesor volt a csapat legjobb része. Stautics szokott lendülettel tartóztatta föl a Sand csatársort. A hátvédek azonban nem voltak biztosak sem a szerelésben, sem a helyzetkedésben és sok esetben hibáztak. Virag mindent mentett. Koetsmar bírónak nagy része volt abban, hogy a mérkőzés eldurvult. Itélkezései néha túl önkényesek voltak.

Subotical Amateur—Sombori T. K. 2:2 (0:0). A mérkőzés a rendes időre eredménytelenül végződött, úgy hogy kétszer tizenötpercre meg kellett hosszabbítani a játékot. Az amatőröknek sikerült a meghosszabbított időben két góllal végül a győzelmét megszerezni. A játék egyébként nem volt tetszős. A somboriak állandóan védekezésre szorultak. A meghosszabbított időben valamivel élénkebbé vált a játék. Az amatőrök csatársorának néhány ügyes akciója döntötte el a mérkőzés sorsát.

Subotical Sport—Sombori Sport 4:3 (3:1) bajnoki. Bíró: Csillag. Elkeseredett, erős küzdelem vívott a két csapat, mely sokszor túlesapott a fair játék keretein. A subotical csapat győzelmét elsősorban csatársorának köszönheti, amely lendületes, szép játékokat produkált. A halvesor szűrkén játszott, a védelem azonban szintén kitett magáért. A somboriak inkább egyéni játékkal kísérleteztek. A Sport góljait Varga (2) Csete és Inotay rugták. A somboriak két gólt tizenegyestől értek el. A Sport ezzel a győzelemmel a bajnokság harmadik helyére került.

Hask—N. T. K. 6:0 (3:0). Zagreb bajnokcsapata, novisadi védekezés-replésének második napján főnyeres győzelmét aratott a N. T. K. fölött. Az első félidő közepén bontakozott ki teljes formájában a zagrebiak főlénye, amit a játék végéig állandóan fokoztak. A novisadi csapat is nagy igyekezettel játszott, de a zagrebiak őriási iramával szemben nem tudott ellenállást kifejteni. A gólokat a reprezentatív Vinck és Zinjaja rugta. A mezőny legjobb embere a zagrebiak jobb összekötője, Zinjaja volt, kinek góljait 25—30 méter távolságról estek. Bíró: Brkics (Zagreb) volt.

S. A. K. II.—Bajmok 4:4.

J. Makkabi—N. A. K.—C. S. K. U. hazena 3:0.

St.-Becseji Sokol—Subotical Slog. 3:3 (2:1) Bíró: Segedinac (Sport). A mérkőzés mindkét részről erős iramu volt. Slog 9 emberrel vette fel a küzdelmet St.-Becsejével. St.-Becsejiek közül jötek voltak: Tofas és Obrovacki csatárok és Dér centerhalf. Slogából jötek voltak: Horváth, Dulics és Harkányi csatárok.

Bzdáni Sport Egylet—Apatíni Keresk. Ifjak Sportegyesülete 2:1 (1:1).

Az F. T. C. újabb győzelmé. Legutóbb egy svéd vidéki városban, Hörrköpingben játszott az F. T. C. és 2:1 arányban legyőzte a város elsőosztályú csapatát. Félidőben 1:1 volt az eredmény. Az F. T. C.-nél nem játszott Pataky, akit Tóth helyettesített. A magyar gólokat Ivanovszky és Schwarz lötték. A meccsnek ötezer nézője volt.

Uj magyar ifjusági rekord. Hegyes Lajos (M. T. K.) klubjának háziversenyén új ifjusági rekordot állított föl hármasmugrásban. Eredménye 13.55 m. szenior viszonylatban is számottevő. A magasugrást a hőmező-vásárhelyi Orbán 178 cm-el nyerte, a másodosztályú 800-asban Zoltányi (M. A. C.) 2 p. 08 respektábilis idővel győzött, míg a távolugró ötös csapatverseny 5.80 m-tel áttalgal az M. T. K. zsákmánya lett.

Bajnoki uszóverseny Budapestben. Szombaton kezdődött a M. U. Sz. által rendezett bajnoki uszóverseny. Az első napon a staféta-számokat bonyolították le. A vegyes stafétát, mint előrelátható volt, Sipos kitűnő uszása révén a MAFC. uszta 3 p. 544 mp. idővel. A négyeszer 200 méteres gyorsuszó stafétát az NSC. gárdája vitte el 11 p. 23'2 mp.-es idővel. A vasárnapi versenyen a következő eredmények voltak: 100 m. 1. Kenyeri MAFC. 1 p. 36 mp. 100 m. mellúszás 1. Sipos 1 p. 18.7. 2. Barta NSC. 100 m. hatuszás 1. Beliko Kálmán NSC. 1 p. 23'6 mp. 2. Bartha NSC. Mugrás 1. VAC. 800 m. 1. Eperjesi Bela MOVE. 12 p. 33 mp. 2. Beliko NSC.

REGÉNY

Az ezerarcu ember

Mikor Dadd visszatért a hotelba, Pollyt könyvek közt találta, ki zokogva mesélte el, ami történt. És Dadd most mutatta legelőször az asszony iránti rokonszenvét. Nem üldözte Pétert, hanem Polly mellett maradt, hogy megnyugtassa.

— Mrs. Voss! — szolt Dadd szelíden, — most tehát már személyesen meggyőződött, hogy az Ön férje minden tekintetben beszámíthatatlan és hogy tényleg ő lopta el a milliókat. Ön nem fogja ő mellette a boldogságát megtalálni. Nyujtson reményt Mrs. Voss, ígérje meg nekem, hogy az enyém lesz, akkor futni hagyom azt az örültet. Mi vissza fogunk térni Amerikába és úgykezni fogunk ott elfelejtetni.

Lehajolt, megfogta a kezét és csókot lehelt rá.

— Remélhetek, Mrs. Voss? — kérdezte esendően.

— Ó azonban nem felelt, csak zokogott és ráta a fejét.

Voss Péter pedig már Berlinben volt és inkább kíváncsiságtól, mint a szolidaritás érzéstől hajta egy büntényára járt, mely Berlin északkeleti részén volt. Itt hallotta, hogy mindenki, kinek forró kezdett lenni a hazai talaj, pénzért és jó szóért, hamis utleveleket kaphat.

— Nincs szükségem rá, — gondolta Voss Péter. — Elutazom én anélkül is Strienaubába a nagybátyámhoz.

És másnap el is utazott. Sárkány-eresztés.

A vezeklő és könyörögő nap előtt való hétfőn érkezett Voss Péter második szülővárosába Strienaubába, a leggyönyörűbb napfényben. A régi kék öltönyt viselte, amelyben St. Malóban fogva volt és fel-futó elhanyagoltnak látszott. Kezeit zsebébe mlyesztvte, sapkáját mélyen a szemébe huzva, szája bal-sarkában cigarettával ballagott át a sétateréren a város felé... Arca amerikaiasan simára volt borotválva. Fogkeféjét zsebében tartotta és egy sötétkék sweater helyettesítette fehérneműjét.

Polly még mindig fejében járt. Mit lehetett volna tenni? Hiszen örültnek tartotta! Leginkább az bántotta, hogy személyes ügyeit háttérbe kellett szoritania a Stokes és Parker cég érdekei miatt. Rendkívül sok fiukori ismerőssel találkozott, de nagyon vigyázott, nehogy felismerje. Végre a vásártéren levő régi városházához érkezett. Még mindig itt állt-most is a jó öreg Knulle anyó. Az utolsó tizenkét évben, amióta nem látta, ugyszólván semmit sem változott. Megállt és nevette mustrálta végig. Hámször civódott velle! Vajjon megismeri-e? Közélebb lépett és megpróbálkozott.

— Jó napot, Knulle anyó! — kiáltott rá barátságosan.

— Magának is! — felelt rá az anyó és hatalmas csipőjére tette kezét. — Maga valószínűleg messziről jött!

— Egyenesen Kinából!

— Na igen, igen, maga matróz és maguk bejárják az egész világot. Khina az az ország, ahol a narancs terem?

— De Knulle anyó! A narancsok Messinából jönnek. Khinában csak mandarinok vannak, azok az egész kicsi narancsok. Ha megérnek, akkor miniszterek lesznek.

— Ne mondja! — kiáltott az anyó hitetlenül. — Az ember mindennap hall valamit újat. De honnan ismer engem? Én nem ismerem magát.

— Akkor jól van! — nevetett Péter és egy pár körtét vett fölé.

A nyitott papirzacskóval kezében, körtét rácsávla ment tovább. Találkozott a fúrgejárásu Zuntermann professzorral. Kicsi, őszhajú emberke volt, aki annakidején hiábavaló

fáradtsággal ügykezett a matematikaikát Voss Péter fejébe verni. Péter kiköpte a magokat, amelyek éppen a száájában voltak és előlta a professzor útját.

Zuntermann híres volt Strienauban kiváló emlékezőtehetségről, mely különösen számokra, személyekre és nevekre terjedt ki.

— Én önnök régi tanítványa vagyok! — szolt szemtelenül Voss Péter és meghajolt.

— Ön? — szolt esodálkozva a professzor és bizonytalan szemekkel hitetlenül mustrálta végig. — Én minden egyes tanítványomra emlékszem, dacára annak, hogy sok volt. De az ön részéről tévedésnek kell fenforogni.

— Ugy bocsásson meg! — szolt Péter és ismét száájába dugott egy körtét. A gymnasiumba ment. Itt már messziről hallotta Plimpel direktor hangját, aki a latin nyelvvel beszszantotta őt agyon. Tekintettel a szép időre és, hogy magának is reklámat csináljon, nyitott ablaknál tanított. Rendkívül ijedős természete volt. Édes a bosszu, gondolta Voss Péter. Felfújta az üres papirzacskót és összeitöpte. Akkorát durrant, mint egy pisztolylövés, mert Knulle anyó zacskói jól össze voltak rakaszva. Csakhamar megjelent a direktor halászápadt arca.

— Parancsol valamit? — kérdezte Voss Péter.

A direktor dühösen fordított hátat, egy csepp kedve sem volt, ilyen elhanyagolt fickóval szóbaállani.

Voss Péter befordult a Feldstrasse-be és a 25. sz. ház előtt megállt; ezt a házat nagyon jól ismerte, mert azelettől hat évig lakott e helyen. A ház virággal befuttatott kapuja felett állt nagybátyjának a neve.

— Birodalmi tanácselnök! — olvasta Voss Péter. — Nézd csak! Mégis előbbre jutott időközbén.

Meghuzta a csutót. Belülről csoszogó léptekkel közeledett valaki. A biztonsgági láncot eltávolították, a kulcs nyirkorgott s a kapu tenyérrel megszívnyra kinyílt. Egy hegyes orr jelent meg az előtérben, mögötte egy szürke, villogó szempár, felebb egy szájj keskeny ajakkal.

— Itt nem szokás koldulni! Nem tud olvasni? — szolt egy vékony, epés hang.

— Én a birodalmi tanácselnök ural szeretnék beszélni! — szolt Voss Péter.

— Ezt már ismerjük! — dörmögött vissza a hang. — Ez csak annyolyan beszéd. A tanácselnök ur nincs otthon.

— És hecsapta az ajtót Voss Péter orra előtt.

Vajjon hol szedte fel ezt a beszédet? gondolta Voss Péter és hátat fordított a barátságatlan háznak.

A következő sarkon befordult a sétáter felé, ahol egy lélek sem járt, ezen az uton szokott nagybátyia a bíróságához menni. Nem is kellett messzire mennie, mert máris szembe jött vele egy meglehetősen karcsu, simára borotvált öreg ur, szemén aranykeretű szemüveggel. Jobbkezeben aktatászkát cipelt; a tanácselnök volt. Annnyira hasonlított hozzá Voss Péter, mintha csak róla mintázták volna.

— Jónapot kívánok tanácselnök ur! — köszöntötte és megállt.

A tanácselnök rövidesen viszonozta köszöntését, nagykarimájú kalapja után nyúlt, de amikor mekláta Voss Péter ő is szinte megmerevedett a esodálkozástól. A hasonlatosság e között a goromba matróz közt és az ő züllött unokaöccse között rendkívül nagy volt.

— Hogy hívják nt? — kérdezte bizonytalanul és amikor Voss Péter válasz helyett szemtelenül rávigyorgott, folytatta: ön engem unokaöccsemre emlékeztet.

— Rendkívül hízelgő, kedves nagybátyám! — szolt Voss Péter megemelve kalapját.

(Folyt. köv.)

SAKK

Rovatvezető: *Márcózy Géza*

48. száma főladvány.

Sötét: K16; Fh8; Hg4; G1; g3; h5, és h6 (6).
Világos: K g8; V b4; B b2 és e7; F a1; H d4; gy: c4; d7 és f5 (9) Matt 3 lépésben.

*

48. számú játszma.

Játszották Suboticán 1922. június hónapban, a világos bábok vezetője kilenc másik játszmalval egyidejűleg a tábla megtekintése nélkül játszott.

Világos: *Márcózy G.* Sötét: *Amateur.*

1. e2—e4 c7—c6

2. Hg1—f3 d7—d6

3. d2—d4 Fc8—g4

Helyesebb e5×d4 vagy f7—f5, a tett lépés nem kielégítő.

4. d4—e5 Fg4—f3

Nincs más választás.

5. Vd1×f3 d6×e5

6. Ff1—c4 Hg8—f6

7. Vh3—b3 Vd8—e7

A gyalogvesztés elkerülhetetlen, a b7 gyalogos útésére Vc7—b4 következik.

8. Hb1—c3 Erelvesztés mint utni a gyalogost.

9. c7—c6 c7—c6

9. Fc1—g5 b7—b6

Morphynak egyik híres játszmájában ellenfele b7—b5-öt lépte, amire Hc5×b5 stb. rohamos és elegáns befejezéses vitt.

10. e1sáncol c1-re Fh8—d7

11. Vb3—a4

Világos utolagosan luzatná b6—b5-öt, hogy az előbb említett mederbe tereődjék a játszma.

11. h7—h6

Sötétnek nincs kellő védelme, a tett lépésre gyors befejezés következett.

12. Va4×c6 Ba8—d8

13. Hc3—d5 Vc7—c5

14. Hd5—c7+ Ke8—e7

15. Fg5×c7+ g7—f6

Annyi mint földáni a játszmat, a húszszárral való vizsátésnek kellett történni, bár a játszmat ez sem mentette volna meg.

16. Hc7—d5+ Ke7—e8

17. Hd5×f6+ Ke8—e7

18. Bd1×d7+ Bd8×d7

19. Vc0×d7+ Ke7×f6

20. Vd7×f7+ Kf6—g5

21. Hf3—h4+ Ke6—g4

22. Fc4—e2 sakk és matt.

Rovatvezetőnk a múlt hónapban tett jogoszlalval környjáról a következőkben számol be:

Beogradban 6 játszmat játszottam egy idejűleg a tábla megtekintése nélkül az eredmény +5 és egy remis. Kostich mesterral is játszottam könnyebb stylum játszmákat +4—4 tehát egyenlő eredménnyel. Beogradból Novisadra utaztam, hol a nagyszámú sakkbárát és sakkozó meghiato szerettel fogadtott. Itt játszottam 31 ellenféllel egyidejűleg simultánt egy vesztett három remis és 27 nyert eredménnyel; a tábla megtekintése nélkül is játszottam 6 játszóval egyidejűleg nyertem 4 remis, 1 és elvesztettük. 1 játszmat, győztes ellenfele a »Collega« *Meisterovics* volt. Ez volt az egyetlen játszma, amit az összes mutatványamban (tábla nélkül) elvesztettem. Novisadról *Subotičdra* mentem: 1. l. nehézdolgot adott a nagyszáma jelentkező ellen sikerrel fölvenni a küzdelmet, az eredmény 33 szimultán játszmanál 3 vesztet és 3 remis volt 26 nyert ellenében. Egyes könnyebb játszmákat játszottam, egyet vesztettem *Detre* János dr. ellen. A tábla nélküli mutatványánál 10 ellenféllel mérköztem egyidejűleg 8 nyert és 2 remis eredménnyel. Ez az anyó azután az összes későbbi hasonló mutatványam megismétlődött. Innen Sentára mentem, ahol 11 ellenféllel vettem föl a mérkőzést egyidejűleg tábla nélkül, az eredmény 8 nyert és 3 remis volt. Vartus mérnök szövetségéből kocsn vittek Bečérre, hol 10 táblánélküli játszmatnál 8-at nyertem s 2-öt döntetlenül tettem. Szimultán is játszottam 21 ellenféllel s az eredmény egy remis volt, a többi megnyertem. St-Bečéről *Somborba* utaztam, hol rendkívül szivesen fogadtak, különösen a Lloydban s a helkes rendezőknek nem csekély fáradságba került a nyugalom és rend megteremtése. A szimultán játékbán 21-en vettek részt, az eredmény 3 remis volt. A táblánélküli mutatványban 10 ellenféllel játszottam egyidejűleg, 8 nyert és 2 remis eredménnyel. A lépéseket Jugoszlavia bamaora dr. *Ercey* Aladar közvetítette, akivel szintén játszottam egy játszmat

döntetlen eredménnyel. Somborban a régi ösmérsők a »starkok« kísérelték meg a győzelmet, de itt is a rövidetbet huzták. A londoni verseny közelebbé miatt kvénytelen voltam több városban lemondani a szereplést s még csakis *Osijekben* játszottam 15 szimultán, 12 nyert, 2 vesztett és 3 remis volt 26 nyert ellenéki sakkbáron a játszóik majdnem kivétel nélkül elméletileg képzettek s gyakorlati tudásuk sem közönséges, ez a megállapítás bizonyítéka annak, hogy a játékosok csakis rendszeres és tudatos játékok által felkészíthető s erre a sakkbórok a legalkalmasabb helyek, mert itt a külföldi képességi tagok, a gyakorlati játékkal elméleti ösméreteiket értékesítik, ami által játékerjük növekszik. Osijekről *Ljubljánjára* érkeztem, ahol dr. Vidmár ellen játszottam 2 játszmat, 1 nyert és 1 vesztett eredménnyel. Itt a megnyitások s új teoria megbeszélése képezte a fő teendőt, hogy azután a londoni versenyen együtt s külön is sikert érheissünk el. Bizom benne, hogy a turné nem vett igénybe annyira, hogy a londoni versenyen egész tudásomat kifejteni nem lennék képes, de az a megnyitókázása a rokonszenvnek s szeretetnek, amelyben az S. H. S. királyságban részem volt, feledhetetlen marad.

Szerkesztői üzenetek

V. M. Ada. Nem használhatjuk. Paronim. Ha a rendőrhatalóság vizuma visszatérésre is szól, akkor a külföldi konzulátusnál nem kell vizumot szereznie.

M. J. Kishegyes. Utelvéll is kintazhatik, de ahhoz, hogy az opciós rendelésben az utazási kedvezményt elnyerje, opciós kérvényének elintézésre szükséges.

U. J. Rogendorf. A kérdezett még a mult év folyamán meghalt.

Hajós 108800. Többféle módja van, de csak orvos tanácsára hallgasson.

S. P. Vukovár. Azt hiszik, hogy az ön állampolgársága ellen aggályok nem merültek föl. A rendelet által megalkottott kivételek nyilván nem ilyen esetre vonatkoznak. Másoklönben is itt nem tartják nyilván azokat a körülményeket, melyek miatt ön aggályoskodik.

L. Ö. Orvosoknál beszélünk, akik Herkulesfürdői javallják, mint ami most a legelőszöb és nem fürdőhely.

Utótt már nekem, Szeretnék mesze, Sorsanyám. A verseket nem közhelhetjük.

Sz. M. Sombor. Megpróbáltunk utána járni a hír forrásának, de nem lehetett semmit földeitenünk. Mellőztassék talán a budapesti mérnöki egyesülethez fordulni.

P. D. Feketi. Kérdési olyannyira nem vonatkoznak konkrét tényekre, hogy azokra érdemlegesen nem lehet válaszolni. Csak azt mondhatjuk, ha bármely hatóság részéről sérelem éri, az Ön által kívánt módon csak azt lehet tenni, hogy a felettes hatóságtól kér jogvédelmet. A község határozatai ellen a vármegyéhez lehet felebbezni. Ez vonatkozik az adóüben lekezdettekre is.

S. M. Palif. A suboticiai football alszövetségénel jelentse be.

Kérdezze 3380

meg háziorvosát és ő is igazolni fogja, hogy jó és megbízható fertőtlenítőszerek egy háztartásban sem szabad hiányozni. Sebek és sérülések kimosására, a beteganyag való fertőtlenítésre, hólygek intím töltetjéhez legjobb szer a

Lysoform

1—2 száltekos oldatban. A Lysoform évtizedek óta bevált, tudományosan megvizsgált fertőtlenítő szer. — Kapható használtat utastással minden gyógyszerárban és drogueriában.

Főelárulító Jugoszlavia területére:

Jugopharmacia D. D.

Zagreb, Prilaz 12.

ViszonteladóknaK magas engedmény! Kérjen ajánlatot!

NYILTTÉR.

Jugoslavija

Ált. Biztosító Társaság Beograd

subotikai főügynökségének
irodáját Alexandrova u. 6 alól
Sokolska u. 2 alá helyezte át.

Vállal tűz-, betörés-, jég-, baleset-, szava-
tosság-, szállitmány- és életbiztosításokat
a legelőnyösebb feltételek mellett. 5317

Baron J. bajmoki kereskedő fűszer- és rő-
vidáru üzletét átvettem. felkérem a hitelezőket,
hogy igényeiket 5 napon belül nálam bejelentsek
mert azontul felelősséget nem vállalok.

Erdélyi György

Kiss József és Virág István urak vállala-
latunkból 1922. VII. 24-én kiléptek. Ennél-
fogva nem illetékesek többé vállalatunk ne-
vében sem inkassálni, sem munkát vállalni,
sem vásárolni.

Subotica, 1922. július 29-én.

Povenszki és Társai

géplakatos, kazánkovács,
reszelő-ágók.

Asztalosmesterek és gyárosok figyelmébe!!!!

Minden mennyiségű BLINDFURNIERT szállíthatók
azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és
2 m/m vastagságban 100-105, 105-135, 185-55
és 165-55 centiméter méretben, avagy a feladandó
méretek szerint. Ajánlatot szolgálok

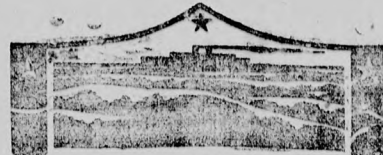
SPITZER HERMAN SOMBOR

Floriánova ul. 3. — Telefon 229. sz.

Nagyobbstíliu

**gőzmalom képviselőjét
és lerakatát**

Zagreb és Nyugatbosznia számára átvénné régi
zagrebi ház. Szíves ajánlatok „Képviselői III-28/b”
jelligével az Interklam R. T.-hoz Zagreb, Ilica
21. intézendők. 5263

Mint otthon

oly kényelmesen érzi magát az
United States Lines Bréma-
Charbourg és New-York között
közlekedő hajóin. Nagy, jól szel-
cztethető egyes szobák és lak-
osztályok kitünő konyhával pá-
rosulva vannak az amerikai
kormányzat ezen a hajóin. —

Kérjen az alanti címtől
vitorlajegyzéket és hajómenetrendet:
S. 51.

UNITED STATES LINES

BERLIN W. S. Unt. d. Linden 1.
ZAGREB Vitorlajegyzék, Mihánovićeva ulica
továbbá minden nagyobb utazási irodától,
Vezetékpécselő; Norddeutscher Lloyd, Bremen

Kaphatók nagyban és kicsinyben mindenféle
hentesárúk és különféle nyers-
húsok. Vidéki meg-
rendelések is elfo-
gadtnak és pontosan eszközöztetnek.

Korhecz Gyula villanyerőre beren-
dezett hentesáru-
gyárában Subotica,
Főtér (Hitelbank palotában). 478

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA 000000 TELEFON 190.
Iroda: Városi bérpalota. Kötélgár: Sental-put.
Alapítva 1902. 000000 Távíratcim: Kenderipar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokrócokat,
tűzoltó és kerti tömlő-
ket, ujlisztes, gabonás,
gyapju, toll, komló és
szalmaszákákat, mad-
rac és roletta szöveteket
juttából és lenből, minden-
nemű házivásznat. **Zsineg,
kötél és hevederek.** 712

UJDONSÁGI UJDONSÁGI
UJ PROGRAM A
SALOME BARBAN
ELŐADÁS UTÁN SZKECSI
Először Subotican!

OLAJAKAT

gép-, henger-, nyers-,
autó-, compr-, dynamo-, gyapju-, vaselin-, parafin

BENZINT

autó és motorhoz

KOCSIKENŐCSÖT

uszó fekete és sárga

TOVOT-ZSIRT

könnyű, világos

OXIGÉNT

hegesztés és gyógyászatra

GYARI LERAKAT-ból

ciszterna és hordótelekben jutányosan szállítok.

AUTO GUMMI

külső és belső minden méretben.

Azonkívül az összes műszaki cikkek kaphatók.

I-a chrom varrószij pr. kg. 350.—

KEMÉNY GYULA, SUBOTICA

vasutal szemben. — Telefon szám 29.

Olcsón és jó ÉTKEZNI csak

FIERST ÉTTERMÉBEN lehet

Sloboda trg. 2.

Villásreggeli, ebéd, vacsora, bor, sör.
OLCSÓ ABONNEMENT

Pontos kiszolgálás

Estéknként kitünő tambura zenekar.

5283

A törökkanizsai központi takarékpénztár
részv. társaság keres azonnali belépésre egy
segédkönyvelőt és gyakornokot

Szerb nyelv tudása megkívántatik.
Fizetési igényekkel ellátott kérvények az
igazgatósághoz nyújtandók be. 5347

Hordószükségletét csakis „TVORBA-HORDÓKKAL” fedezze

A „Zagrebačka Tvornica Bačava D. D. Zagreb” speciális készítménye!
A kontinens legimpozánsabb és legmodernebb speciális hordógyára.
Boros, sörös és ipari célokra szolgáló hordók gyártása. Minden
nagyságu hordók állandó raktáron alanti főképviseletnél megtekin-
hetők. Levélbeli és személyes érdeklődések ugyanoda intézendők.

Helyi és vidéki ügynökök kerestetnek!

Főképviselet a Vojvodina részére :

WESSEL ADOLF bornagykereskedő cég, Uršac Bánát.

5325

Az egész ország

olvassa a Minerva-nyomda
kiadásában megjelenő

Vojvodina Magyar Naptár

Gazdák Naptára

Petőfi Kalendárium

hirdetéseit.

Hirdetések augusztus
15-ikéig küldhetők a
MINERVA-NYOMDA
címére.

SAMOTTATÉGLÁT
ÉS
SAMOTTA-VAKOLATOT
minden mennyiségben az összes iparosoknak
azonnal szállít

„GRADIVO“ KERESK. TÁRSASÁG

Telefon 5-55. ZAGREB Bozovičeva ul. 3.

Órák és ékszerészek

ha ójcsónakának vásárolni forduljanak bizalommal

„SPECIAL“ ÓRA,
órárés- és szerszám szaküzlethez

S. KRÉKUS SUBOTICA

KRALJ ALEXANDRA ULICA Juughaus, Pfeil, Karlstein, Mühlhauser, Kienzle és a legjobb német gyártmányú órák, valamint BOL EY szerszámok állandó raktára.

5113

Beogradska Ujedinjena Banka

Beogradi Egyesült Bank Beograd

TRODÁK saját palotánkban Moszkva szálló.

TELEFON: 36, 472, 529.

Mindenemü bank és kereskedelmi ügylet
Takarékbetétek kedvező feltételek mellett

Teljesít ki- és befizetéseket. Kiállít csekkeket, pénzhelváltás, tőzsdei megbízások lebonyolítását.

Bécsi fiókja teljesít mindenemü bank, kereskedelmi és szállítási megbízást.

5240

„PRIMARIUS“
PADLÓLAJ LEGJOBB AVILÁGON

Szagtalan, pormentesít, fertőtlenít, minden lakásban nélkülözhetetlen. Köszükségletből **legkisebb mennyiségben is kapható** „Primarius“ vegyeszeti gyár

SUBOTICA Telefon 8-85.

Megvételre

keresünk egy-két

teherkocsit

rugókon járó 5000 kgr. hordképességgel.

Ajánlatokat kér a

Téglagyár (Ziegelei) Senthubert, Bánát.

Gőzgep

63-70 HP egy cilindres kázon nélkül, üzemképes eladó. Bővebbet Bohm gőztéglagyár Zombórá (Bánát). 5213

Apróhirdetések

Telefonon sem adunk hírdetési Egyekben felvilágosítást. Apróhirdetés egy szó 2 K, vastagbetűs és címzés létszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 25 K

Apróhirdetéseket felvesz Szubotica a kiadóváltóval Alexandra-utca, Telbach-ház és Schlager hírlap-árada a vasuti park mellett. Vidékre valamennyi felküldés. Előfizetési díj havonként 30 din, negyedévre 90 din. Kérdezőkördékekhez válaszbelvagy melléklet.

FOGLALKOZÁS

Kocsis állandó munkára felvételték Sijacić f. telep. Palčki put. 5352

SAJT- ÉS VAJMESTER (németországi) állást keres. Leveleket **Üzletvezető** jellegre a kiadóban. 5210

RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉS részére kerestetik megbízható utazó, ki Bácska Bánátban be van vezetve. Ugyancsak kerestetik **helyi üzynök** és megbízható **klitvűtű**. Cím a kiadóban. 5269

Hangszerek készítésére vállalkozó berendezett műhelyben segítők és tanoncok felvételtelnek. Boc-n Lajos, Senta. 5310

Könyvelésben jártas irodai erő mielőbbi belépésre kerestetik. A szláv nyelvismeret megkívántatik. Jelenkezni lehet e Nemzeti szal oda irodájában. 5320

ELADÓ egy ház és azonnal átvehető H. kör. Masarikova ul. 68. sz. 5294

CSINOS új 8 méter hosszú fűszer állvány 96 fiókos 2 drb. pulttal eladó. Bővebbet **Kultura** Sombor. 5250

EGY 16-20 HP 4 hengeres 2 üléses, esetleg 4 üléses legkisebb típusú autót megvételre keresek. Ajánlatokat **Automobil** jellegre e lap kiadóhivatalába kérek. 5253

Jóforgalmu üzlet eladó, Cím a kiadóban. 5142

Ha ideálisan akarja gondolni lábát, vegyen — „**IDEAL**“ harisnyabétét, amely a nyári melegben is szárazra védi talpát és harisnyáját és nevelésesen olcsó. Kapható Hertzl és Reitter dr gériákban és Mittler illatszertárban. 5324

István király szálloda
legmodernebbül átalakítva
Budapestben
VI. ker. Podmaniczky-utca 8
ismét megnyílt.

VÉTEL-ELADÁS

Rőfős-fűszerüzlet berendezés eladó. Targyalni személyesen Kohn Ede Star-Sivac. 5349

BOROSHORDOK kádak jókárban jutányos árban kaphatók, bővebbet Földes Samu ruháztal. 5183

50-60 ÉVE fennálló fűszerüzlet házzal eladó és azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 5290

eladó 65 HP magas és ilacsony nyomású gőzgep és egy 10 légkörös Cornwald kázon. Egy olaj prés, 2 párolóval egy henger szék, egy 2. ós számú „Ren-talé”, egy „Tarar”, egy Cleton, csapagák stb. malomszerelésből kimaradt többféle malom alkatrészek. Érdeklődők forduljanak. Fehér malom Horgos. 5344

KUKORICAGÖRÉ cca 1% vagon irtartalommal eladó. Beogradski put 105. 5302

EGY NAGYOBB HÁZ közel a város központjához, 4 szoba, 2 konyha, mellék-helyiséggel eladó, esetleg kisebb házzal becserelem. Cím a kiadóban. 5287

KÜLÖNFÉLE

LAKATOS SZERSZÁMOK (teljes garnitúra) sürgősen eladó Selmečki Belán Senta, Kistaludi-utca 799. 5304

HALÓ! HALÓ! Angusztius hónapban Slávić Ferenc tanár este 6-7 óraker szerb-horvát tanfolyamot tart. Jelenkezni d. u. 2-4 között Senčanski put 21. sz. alatt.

KI FINANSIROZNA jömeneteli iparvállalatot. A befektetésre a legmesszebbmenő garancia biztosítva. Ajánlatokat **Garancia** jellegre a kiadó továbbít. 5293

Kéz, láb és hónaljzadás ellen legbiztosabb szer a Retormenökös. Kapható illés gyógytárban főposta áttelében.

Terézia crem, arcviz, puder, szappan kapható a Deesy gyógyszerárban a Kiskálnpa mellett.

RAKÁRHELYISÉGET keres tégasat a bellérhez közel Neuhaus i Kalmár. Sokolska ulica Narod kávéház mellett. Ugyanott tanuló felvételtel. 5054

Földeladás

a Bánátban, crnabari hártában több kisebb-nagyobb birtok eladó. Komoly érdeklődők forduljanak hozzám.

Dr. Bodnár M hály
Novakanjiza
(Turskakanjiza).

Két fiatal
leányt
cukrászda
felszolgáló leányak
azonnal felveszek.

Cím:
GRÜNBERGER
cukrászda Sombor
Bajski ulica.

Nevelőnő

Fiatal művelt német kisaszony, éves bizonyítványokkal állat keres jó bánásmód mellett, lehetőleg nyári tartózkodás a hegyekben vagy tengeren kívánatos. Belépés rögtön lehetőséres. Értesítést kérek Alice Ketterer bei K. Neubeyer Ingolstadt Bayern, Milchstrasse 12.

GUMMI BÉLYEGZŐT

cirilli, horvát vagy bármily más nyelvűt legsebb kivételben és leggyorsabban gyári áron **KÉSZIT**

DEUTSCH I.
optikus Subotica, Reg. Aleksandra-utca 22. sz. Telefon 316. szám. 695

Ajánlunk raktárról csepléshez és vasaláshoz egyaránt legalkalmasabb teljesen száraz, pormentes

I-a RETORTA FASZENET

továbbá f. veövink által is ismert egyedüli jó minőségű

KOVÁCSSZENET

legolcsóbb napi árban

Puhák és Varga fetelepe Subotica

kózkórház állomás mellett.

TELEFON 554.

TELEFON 554.

TECHNIKAI RAJZOLÓT

azonnali belépésre keres

Veliki Beeskereki Malomépitő r. t.

Szerb, német nyelv tudása megkívántatik.

VESZEK HASZNÁLT FÉNYKÉPLEMEZEKET

fizetek

100 drb 10×15 c/m.	K 50
100 drb 12×16 1/2 c/m.	K 100
100 drb 13×18 c/m.	K 100

3693

ab Starakanjiza

Deutsch Károly tükkörgyár, Starakanjiza.

Saját készítésű angol coupé-bőröndök,
dísznő és blankbőröndi.

BÖRKAZETTÁK

minden nagyságban.

KÉZITÁSKÁK

bőrből és vilóriavászomból, kamasnik, bőr zsebtárcák, női ridiküllök a legsebb kivételben kaphatók:

Schlager bőröndösnél Subotica

Aleksandrova ulica, Parkas-ház.